

MENINGOKOKINĖ INFEKCIJA

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (ULAC) teigia, kad meningokokinė infekcija yra labai klastinga liga, kuri gali smogti žaibiškai. Šios ūmios bakterinės infekcijos sunkiausios klinikinės formos – žaibinis sepsis (kraujo užkrėtimas) ir pūlingas meningitas (galvos ir nugaros smegenų dangalų uždegimas). Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) duomenimis Lietuva pagal meningokokinės infekcijos paplitimą viena

pirmaujančių šalių Europoje (bendras ES šalių meningokokinės infekcijos sergamumo rodiklis 2010 m. buvo 0,73 atv./100 tūkst. gyv., Lietuvos - 1,44 atv./100 tūkst. gyv.). Vidutiniškai Lietuvoje kasmet užregistruojama apie 70 meningokokinės infekcijos atvejų. Liga vidutiniškai nusineša apie šešias gyvybes

Kas yra meningokokinė infekcija?

Meningokokinė infekcija - tai ūmi bakterinė infekcija, kurios sunkiausios klinikinės formos – žaibinis sepsis (kraujo užkrėtimas) ar pūlingas meningitas (galvos ir nugaros smegenų dangalų uždegimas). Meningokokai sukelia bakterinį meningitą ir sepsį, abi šios ligos yra pavojingos gyvybei. Specifiniai meningokokinės infekcijos simptomai paprastai pasireiškia tik praėjus 13–22 val. nuo pirmųjų simptomų pasireiškimo.

Ligos simptomai

Pirmieji meningokokinės infekcijos simptomai dažnai būna nespecifiniai, primenantys gripo požymius, tad net sveikatos priežiūros specialistui gali būti sunku anksti diagnozuoti ligą. Klasikiniai simptomai, pavyzdžiui, kaklo sustingimas ir hemoraginis (nedidelis violetinio atspalvio) išbėrimas, išryškėja palyginti vėlai, ligai

pažengus, todėl gali būti, kad gyvybę galintis išgelbėti gydymas bus pradėtas ne iš karto.

Meningito simptomai.

Karščiavimas, vėmimas, stiprus galvos skausmas, skaudamas sustingęs kaklas, jautrumas šviesai, didelis mieguistumas, išbėrimas (pasireiškia ne visada), traukuliai, sutrikimas.

Sepsio simptomai.

Karščiavimas, vėmimas, galūnių, sąnarių arba raumenų skausmas, šaltos rankos ir kojos, drebulys, išblyškusi arba išmarginta oda, tankus kvėpavimas arba dusimas, nedidelis neiškilus arba iškilus smulkus bėrimas raudonais arba violetiniais taškais, kurie plinta į didesnes raudonas dėmes arba violetinius odos pažeidimus, didelis mieguistumas, sutrikimas.

Ligos sukėlėjas

Šią infekciją sukelia (*Neisseria meningitidis*– gramneigiama) bakterija. Ši bakterija sukelia beveik pusę bakterinių meningitų. Išskiriama daugiau nei 13 jos tipų, tačiau labiausiai paplitę A, B, C, Y ir W135. Ši infekcija paplitusi visame pasaulyje. Susirgimai dažnesni šaltuoju sezonu: rudens –žiemos-pavasario mėnesiais.

Kaip užsikrečiama meningokokine infekcija?

Infekcija plinta oro lašeliniu būdu, imlūs asmenys artimo kontakto metu užsikrečia per kvėpavimo takus. Užkrėsti gali tiek sergantis asmuo, tiek sveikas bakterijų nešiotojas. Bakterijų nešiojimas gali tęstis iki kelių savaičių. Inkubacinis periodas svyruoja 1-10 dienų (vidutiniškai 4 dienos). Meningokokinė infekcija yra pavojinga įvairaus amžiaus žmonėms, tačiau dažniausiai ja serga vaikai iki 5 metų amžiaus. Pavojus susirgti yra ir kitiems: esant susirgimams virusinėmis respiracinėmis infekcijomis, nusilpus imunitetui, stresui ir kita.

Kokie yra simptomai?

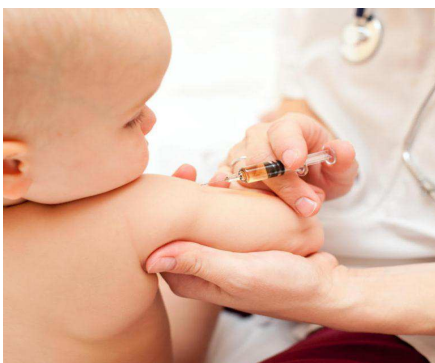
Ankstyvieji meningokokinės ligos požymiai panašūs į peršalimo ligų: karščiavimas, galvos skausmas, šaltkrėtis, sprando raumenų sustingimas, vėmimas. Ligai progresuojant ligos eiga sunkėja - išryškėja odos bėrimas. Skiriamos šios klinikinės formos: lokalizuotos – lengvos (meningokokų nešiojimas, ūminis nosiaryklės uždegimas); generalizuotos – sunkios (meningokokcemija, meningitas, meningoencefalitas); retos formos (perikarditas, endokarditas, artritas, poliartritas, pneumonija ir kita).

Koks gydymas?

Meningokokinės infekcijos gydymui naudojami antibiotikai. Susirgus rekomenduojama kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, savo šeimos gydytoją, kuris skirs atitinkamą gydymą.

Kaip apsisaugoti nuo meningokokinės infekcijos?

- reguliariai plauti rankas;
- kosint ar čiaudint prisidengti nosį ir burną vienkartinėmis servetėlėmis, panaudotas – išmesti į šiukšliadėžę;
- reguliariai vėdinti ir valyti patalpas;
- svarbu užtikrinti kuo mažesnę sergančio asmens kontaktavimą su sveikais asmenimis.
- Skiepytis

Skiepai?

Lietuvoje ir Europoje naudojamos vakcinos, kurias apsaugo nuo A, B, C, Y ir W meningokokinės

infekcijos tipų. Skiepytis rekomenduojama visiems, keliaujantiems į kraštus, kur ši infekcija yra paplitusi. Tėvams ar globėjams pageidaujant paskiepyti savo vaiką ar pasiskiepyti patiems nuo meningokokinės infekcijos reikėtų kreiptis į savo asmens sveikatos priežiūros įstaigą.

Pastebėjus ligos simptomus – nedelskite, o imkitės veiksmų:

- kreipkitės į gydymo įstaigą, nesvarbu ar tai būtų diena ar naktis;
- papasakokite apie simptomus, kuriuos pajutote Jūs pats ar Jūsų vaikas;
- gydytojui pasiūlius, atlikite visus tyrimus, siekiant išsiaiškinti Jūsų ar jūsų vaiko negalavimo priežastį;
- jei po apžiūros Jūs ar Jūsų vaikas buvo išleistas į namus, stebėkite savo ar savo vaiko būklę, esant būklės pablogėjimui, nedelsiant pakartotinai kreipkitės į gydymo įstaigą, nesvarbu ar tai būtų diena ar naktis.

Svarbu! Ankstyvas meningokokinės infekcijos gydymas gali išgelbėti gyvybę!